

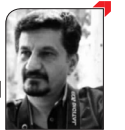
روزنامه همدلی

روزنامه سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی صبح ایران

چهارشنبه ۲۹ آذر ۱۴۰۲
۶ جمادی الثاني ۱۴۴۵- ۲۰ دسامبر ۲۰۲۳- شماره ۲۳۲۴ - سال هشتم
۸ صفحه - قیمت ۱۰۰۰۰ تومان -
صربیه کیفی ۶۱۴ t.me/HamdeliNews
newspaper.hamdeli@gmail.com

صاحب امتیاز، مدیر مسئول: ولی‌الله شجاع‌پوریان
سردبیر: جلال خوش چهره
چاپ: صمیم ۳۳۷۲۵-۴۴-۰۲۱
تورج: نشر گستر امروز ۰۲۱۶۹۳۳۰۰۰
تهران- خیابان مطهری- نرسیده به تقاطع سهروردی- خیابان سنندج
خیابان زاهدان- پلاک ۸- واحد ۲- تلفکس: ۰۲۱۶۹۸۱۳۷۵-۰۲۱۶۹۸۱۳۷

باشگاه امروز

■ **شهادت نوین**

تو زاده نشدی
برای سوختن
به فتوای برهمنان پیر
در میانه محراب و منبر
وقتی که تنها باد
از زیر خاکستر خیر می‌داد
میلاذ تو فقط هبوط نبود
عروج بود
از آسمان به آسمان
که معنا می‌کرد پرواز را
وقتی که زندگی
تنها اسمی بود مستعار
برای زادروز تو
در سور عزای تولد تو

دوستان

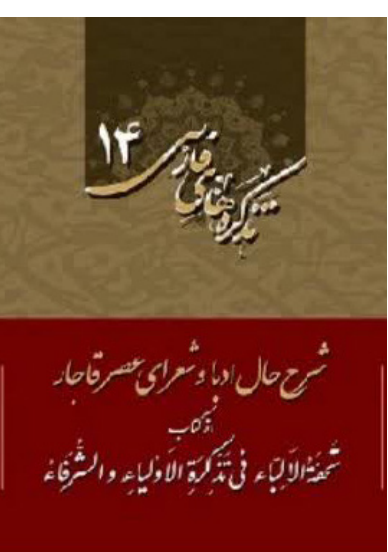
کشف گنجینه گمشده در یک خانه

گنجینه گمشده متعلق به شهر باستانی «پمپئی» در خانه یک خانواده ساکن بلژیک پیدا شد. یکی از گنجینه‌های متعلق به شهر «پمپئی» واقع در ایتالیا که از مدت‌ها قبل روده شده بود، در خانه‌ای واقع در بلژیک پیدا شد. این اثر باستانی مورمین در ۵۰سال اخیر در دیوار مجاور پلکان منتهی به زیرزمین یک خانه نصب شده بود. به گفته پسر مالک این خانه، این اثر باستانی حدود پنج دهه قبل از «پمپئی» به عنوان سوغاتی خارج شده بود. پدر او در سفری که به ایتالیا داشته، این اثر را از مردی ناشناس تحویل گرفته، که بلافاصله پس از فروش آن صحنه را ترک کرده است. اعضای خانواده که از اهمیت این شیء مطلع نبودند آن را به عنوان یک شیء تزئینی در خانه خود نصب کرده بودند. قدمت این تکه مرمر باریک، که روی آن حکاکی‌هایی وجود دارد، به حوالی ۶۲میلادی بازمی‌گردد و روی آن صحنه‌ای از زمین‌لرزه‌ای به تصویر کشیده شده که در همان سال رخ داده است. نکته قابل توجه درباره نقش‌های روی این مرمر، نمایش فروریختن دروازه‌های «پمپئی» است.

کتاب

شرح حال ادبا و شعرای عصر قاجار کتاب شد

کتاب «تذکره‌های فارسی ۱۴؛ در شرح حال ادبا و شعرای عصر قاجار بر اساس تحفه‌الالباب فی تذکره‌الاولیا و الشرفاء» منتشر شد. در این تذکره‌نویسی، پیشینه تذکره‌نویسی، انواع تذکره‌ها و مهم‌ترین تذکره‌های فارسی همچنین مهم‌ترین مشاهیر تذکره‌نویسی شامل زین‌العابدین شیروانی، رضا قلی‌خان طبرستانی، محمدکاظم تبریزی و محمدمصوم شیرازی، آثار و تالیفات زین‌العابدین صفوی گنجوی و سبک و ساختار کتاب «تحفه‌الالباب فی تذکره الاولیا و الشرفاء» را بیان کرده است. در ادامه وصف فوائد این اثر به قلم علی‌محمد میانی‌گرم‌رودی آذربایجانی آورده و به شرح احوال ادبا و شعرای عصر قاجار از کتاب پرداخته شده است. میرزا علی حسین متخلص به منشی انبیا، الحاج میرعلی اکبر اردبیلی، مولانا شیخ ابوطالب، شیخ محمدصالح، میرزا حیدرعلی نامی، ملا حیدر اردکانی، حمدالله مستوفی، شیخ بصیر، میرزا ابوالحسن یغما، ملکاالشعرا امیرخسرو دهلوی، شیخ محمدیوسف کردستانی، حکیم سنائی و سیداحمد طبیب کشمیری از جمله ادبای نام برده شده در این اثر هستند. «مولانا شیخ ابوطالب پسر بزرگوارش یکی از کمترین مشایخ و قدوه مجتهدین بحرین بوده، شیخ محمد نام از آنجا به عزم زیارت سلطان خطه طوس علی ابن موسی الرضا- علیه آلاف التحیه و التناء- بیرون آمده در معاودت چون به دارالخلافه آمده شاهزاده اعظم نواب عبدالله میرزا که در آن هنگام حکمران خمسه و زنجان بوده از وی خواهش می‌نماید که از برای هدایت عباد و ارشاد اهل بلاد در خطه زنجان که از بناهای اردشیر بابکان و خط فاضل مملکتین عراق و آذربایجان است وطن‌نماید، هم در آن ملک بود تا بدرد جهان

نگارخانه

نقد و بررسی رمان «شاندر» اثر فاطمه صحرایی

خوشبختی برساند...» (صص، ۲۸۵، ۲۸۶ و ۵۰۴)

داستان را می‌شود در همین دو پلان خلاصه کرد. فاطمه صحرایی از شکل دواری‌ادایسره وار و به قول قدما براعت استهلالی این رمان را سامان بندی کرده

است. در مرکزیت داستان نازنین زهرا قرار گرفته است، سایر اشخاص دور محور او در هتل، کافی شاپ و عمارت و منزل آرزو و امیرحسن می‌چرخند. رمان ظاهرأ در حال

و هوایی رمانتیک سبیر می‌کند ولی رمان نویس با توصیف و تصویر شرح جزئیات، آن را به عالم واقع آورده است. آیا لازم بود که نویسنده یک ردیف عاشقان و کشته مرده اش را ردیف کند؟ چند مرد پولدار، خوش‌تیپ و خوش برخورد و بد برخورد و فقیر ششبانه روز در کمین «نازنین زهرا» هستند، یکی از آنها، کیارش، رئیس هتل است که شخصیت اصلی زن را بر سر کار گمارده است. یکی دیگر، یکی از کارمندان هتل، کرمی است که اخراج می‌شود و به انتقام نازنین زهرا را می‌دزدد ولی در نهایت ناکام می‌ماند. یکی دیگر هم رحمان، از قوم و خویشان اوست که ماشین شاسی بلندی دارد و قصد به تور انداختن نازنین زهرا را دارد. از شیفتگان دیگر زن در این رمان بلند، جواد است که نازنین زهرا به او قول ازدواج داده است ولی خودش را نشان نمی‌دهد. نازنین زهرا در پایان ماجرا، هومن، پسر همسر مادرش را انتخاب می‌کند. خلاصه داستان در اینجا تمام نمی‌شود. نازنین زهرا از مادرش، آرزو دلخور است، خانواده همسر او هم ناراحتند که چرا او فرزندشان را تنها گذاشته و با بچه چهارساله اش گریخته و با هوشنگ، پدر هومن، ازدواج کرده است. نازنین زهرا و خانواده پدر سنتی شخصیت اصلی رمان، در پایان، تن به صلح می‌دهند و ارنیه او را که عمارت بزرگی است به او تحویل می‌دهند. فاطمه صحرایی، رمان‌نویسی حرفه‌ای است، او جز به جز پیش می‌رود و زندگانی طبقه متوسط، ثروتمند و فقیر را

عزیزم.

هیچ قصدی برای سرکشی و عصبان ندارم اما عزیزم گفتنش وجودم را به آتش می‌کشد و دل دیوانه‌ام را بدجور هوایی می‌کند ... هومن تنها کسی است که من همیشه دوستش داشتم‌ام و با لجبازی بیبوده انکار کردم.ا. چرا سال‌ها فکر می‌کردم پول می‌تواند مرا به اوج

یادداشت

■ **فیض شریفی**

منتقد و پژوهشگر ادبیات جامعه‌شناس و مولف کتاب گفتمان وفاق

اوصاف کلی شرایط امروز جامعه اگر ذیل مفهوم انحطاط در وضعیت توسعه‌نیافتگی مفضل‌بندی گردد؛ دهر رفتن نیروهای اجتماعی از بارزترین نموده‌های عینی آن می‌تواند قلمداد گردد؛ پریشانی در قول و فعل چه در میان اصحاب رسانه و چه در میان روشنفکران و نخبگان جلوه‌هایی از وضعیت زوال و انحطاط را به پیش چشم می‌آورد؛ کافی است به کیفیت و فراوانی مصادیق سیاست زدگی در کنش و گفتار همین جماعت به دیده تامل نگریسته شود؛ آنگاه می‌توان با مدعای این جستار همداستان بود که در صورت شناسایی و تشخیص این آسیب؛ می‌توان اجماع نخبگانی را به مثابه نسخه‌ای برای مقابله با هدر رفت نیروهای اجتماعی در شرایط اینجایی و آکتونی جامعه تلقی و تجویز کرد. و این ممکن نخواهد بود مگر به واسطه نیل به یک شیفت پارادایمیک در منطق فهم مسائل تاریخی و اجتماعی ما به‌عنوان یک کشور توسعه نیافته که ضرورت وی پیشیش از هر گونه دامن زدن به شکاف‌ها و فرو رفتن در گرداب سیاست بازی‌ها و سیاسی کاری‌ها؛ نیل به توسعه است و لاغیر. روشنفکران می‌توانند و باید با رسیدن به اجماع نخبگانی نیروی خود و جامعه را مصروف و معطوف رفق موانع توسعه یافتگی کنند و تلفات و صدمات

تشریح می‌کند و در گفت‌وگوها شخصیت قشرهای تحصیلکرده و چنلמן و لمین جامعه را بروز می‌دهد. شخصیت نازنین زهرا، کیارش، هومن، ریحانه، امیرحسن، عموی نازنین زهرا، خانم جون، آرزو، هوشنگ، کرمی، شهن (قشر آسیب پذیر) بیش از دیگر اقدار، با لحن آن‌ها پرداخته شده و شناخته شده‌اند. نویسنده به شکلی عمودی به ذهن و قلب اشخاص نفوذ کرده است. این رمان چون سکه دو رو دارد؛ یک روی آن مدلسول (مفهوم) و روی دیگر آن دلال (صوت و سخن و تصویر) است. تمام ارتباطات زبانی در موقعیت‌های اجتماعی معین و میان طبقات و گروه‌های خاص کاربرندگان زبان اتفاق می‌افتد و در چنبره رمان مناظرات همچنان داغ می‌دهد و مناس مدام که به تعامل زبانی اشخاص یا گروه‌های خاص در زمینه اجتماعی مشخصی تعلق دارد. دیگر مفاهیم، مثل چندآوایی، دگر آوایی، گفتمان دو آوایه در رمان شاندر در جهت تکمیل مکالمه گرای می‌آیند. هر کدام از این افراد، جهان را برای خود تاویل میکنند؛ این تاویل‌ها همه دربراره خود و دنیای خود حرف می‌زنند. فاطمه صحرایی پتانسیل آن را دارد که بر بار و بارم اجتماعی و فلسفی رمان بیفزاید و رنگی دگر بر این بوم باشد.

ضرورت اجماع نخبگانی!

تکرار ناصواب فروریختن نهادهای اجتماعی و اتلاف فرصت‌های تاریخی را به بنده اشتراکات می‌گذارد، تعلق خاطر‌ها را توسعه را به مدد تمهید مقدمات رسیدن به یک عزم ملی فراگیر هموار کنند. و از ظرفیت مردمی که خواهان تغییرات و تحولات اساسی هستند به جای دعوت ایشان به برهم زدن نظم عمومی و انسجام اجتماعی برای مشارکت در بسج همگانی علیه توسعه نیافتگی بهره‌برداری کنند و این همه ممکن نخواهد شد مگر با اقتناع افکار عمومی برای ساختن و نه تخریب؛ درست عکس آن چیزی که رسانه‌های بیگانه درصد آن هستند. گفتمان وفاق می‌بایست چنتر خویش را بر سر هر سرمایه‌های ملی و اجتماعی جامعه از زنان و جوانان و اقوام و گرایش‌های سیاسی و دانشگاهیان و روحانیون و روزنامه‌نگاران و ... بگستراند و ضمن حفظ مشرب انتقادی خویش برای تحول آفرینی، چشم خویش را بر خدمات و دستاوردهای همه سلیقه برای ایجاد فرصت تقویت و ترمیم چشم بپوشد و مگر توسعه برای ایرانیان با همه تکررات و تنوعاش از طریق دیگری هم ممکن می‌شود؟! وقتی درد توسعه‌نیافتگی تاریخی به واسطه عموم نخبگان جامعه تشخیص داده شود؛ اولاً نوعی وفاق بین گرایش‌های مختلف حاصل می‌گردد. و ثانیاً در سایه همین وفاق بر سر «درد مشترک» با برابند نیروهای متفرق و تشریک مساعی ایشان برای وصول به نسخه شفا و تمهید التراناتوهای ساختاری رفته رفته برای فرهنگ، ۱۴۰۰

روزنامه همدلی

کس ندانم که در این شهر گرفتار تو نیست
هیچ بازار چنین گرم که بازار تو نیست
سرو زیبا و به زیبایی بالای تو نه
شهد شیرین و به شیرینی گفتار تو نیست
خود که باشد که تو را ببند و عاشق نشود
مگرش هیچ نباشد که خریدار تو نیست
کس ندیدست تو را یک نظر اندر همه عمر
که همه عمر دعاگوی و هوادار تو نیست
آدمی نیست مگر کالبدی بی‌جانست
آن که گوید که مرا میل به دیدار تو نیست
ای که شمشیر جفا بر سر ما آخته‌ای
صلح کردیم که ما را سر پیکار تو نیست

مجازستان

■ شما نمی‌دونی اگه یکی رو داری که وقتی خیلی مشکل مالی داری میتونی بهش زنگ بزنی و ازش پول بخوای بدون اینکه حس بد بگیری و شرمند بشی، چقدر خوشبختی. (دیکتاتور حانیه)
■ دوستان شرکت درست و حسابی که حقوق درست و حسابی می‌ده نگران این نیست که اول مصاحبه در مورد حقوق صحبت می‌کنید یا آخر (مصاحبه □) اونی که نگران بحث حقوقه همونه که خجالت می‌کنشه حقوقی که می‌تونه بده رو بگه. (Peymam)
■ رفتم دکتر برای درمان افسردگی. گفت حیوان خانگی بگیر بریش بیرون. از مطب بکراست رفتم فروشگاه پت. یک قلابه خالی خریدم. می‌بندم به گردن خودم، خودم را می‌برم بیرون. اما نمی‌گذارم زیاد دور بشود. (علیرضا روشن)
■ طی دو سال گذشسته تعداد آدمایی که میان داروخونه، فیششونو پرداخت میکنن ولی یادشون میره داروشونو بگیرن ببرن و بعد پرداخت تشکر میکنن و دست خالی میرن، ۶۷درصد رشد داشته. (کارپرد) بیزاکودیل

تذکرات

ستاره‌هایی که می‌توانند سیاهچاله‌ها را ببلعند!
نتایج شگفت‌انگیز یک مطالعه جدید نشان می‌دهد که این امکان وجود دارد که ستارگان بتوانند سیاهچاله‌های بسیار کوچک را ببلعند و آنها را در هسته خود نگه دارند.پژوهشگران می‌گویند، حتی ممکن است راهی برای یافتن این ستارگان وجود داشته باشد و اگر چنین باشد، می‌توانند به ما در درک ماده تاریک گریزان کمک کنند. سیاهچاله‌ها در چند شکل کاملاً مستند وجود دارند. برخی از آنها از مرگ ستارگان به دنیا می‌آیند و برخی دیگر هیولاهای بسیار عظیمی هستند که در مرکز اکثر کهکشان‌ها کمین کرده‌اند. اما مدت‌هاست که فرض شده تعداد زیادی سیاهچاله باید در چند ثانیه اول پس از مه‌بانگ(تفجار بزرگ) ایجاد شده باشند و هنوز هم می‌توانند در اطراف کیهان در حال حرکت باشند. درحالیکه آنها اساساً برای ما نامرئی هستند، ما هنوز می‌توانیم وجود آنها را از تأثیرات گرانشی آنها بر ماده اطرافشان استنباط کنیم.این سیاهچاله‌های اولیه‌یک رقیب نیرومند برای ماده تاریک هستند. البته تأیید وجود اشپای نامرئی دشوار است، اما آنها ممکن است خود را از طریق تعامل با اشیای دیگرهوبدا کنند. استیون هاوکینگ فقید، اولین کسی بود که این ایده را مطرح کرد که در موارد بسیار نادر، ستارگان تازه شکل گرفته می‌توانند سیاهچاله‌های اولیه کوچکی با جرم تقریباً یک سیارک را شکار کنند. سپس آن سیاهچاله تا مرکز ستاره فرو می‌رود، اما میزان خود را از بین نمی‌برد. همینطور که ستارگان واکنش‌های همجوشی هسته‌ای را درون خود انجام می‌دهند، این انرژی شدید به سمت بیرون جریان می‌یابد و این فشار از فروپاشی ستاره در درون خود جلوگیری می‌کند. اما این همچنین مقدار گازی را که می‌تواند سیاهچاله فریض در مرکز را تغذیه کند، محدود می‌کند. این یک یک‌جانب است، اما آیا واقعاً به این معنی است که این دو می‌توانند در هماهنگی با هم زندگی کنند؟ دانشمندان موسسه اخترفیزیک پالاک (MPA) برای اینس مطالعه جدید، تکامل این سیاهچاله‌ها را در کتاب گفتمان وفاق؛ ارمغان دو دهه جرم‌های شروعی متفاوت برای سیاهچاله مدل‌سازی کردند و در کمال تعجب، ستارگان هاوکینگ پایدارتر از آن چیزی بودند که انتظار داشتند و شناسایی آنها از بیرون تقریباً غیرممکن بود.

اول پاتریک بیلینگر، نویسنده اصلی این مطالعه گفت: ستارگانی که در مرکز خود سیاهچاله‌ای را در خود جای داده‌اند، می‌توانند به طور شگفت‌انگیزی عمری طولانی داشته باشند. خورشید ما حتی می‌تواند سیاهچاله‌ای به جرم سیاره عطارد در مرکز خود داشته باشد، بدون اینکه ما متوجه آن باشیم.با این حال، راهی وجود دارد که اخترشناسان ممکن است بتوانند این ستارگان الگوهای هم‌رفتی متفاوتی را در اعماق ستاره ایجاد می‌کند که به طور بالقوه می‌تواند از طریق تکنیکی به نام ستاره‌لرزه‌شناسی کشف شود. اساساً این شامل مطالعه چگونگی حرکت امواج صوتی از میان ستارگان و تأثیر بر روشنایی سطح آنهاست. پیامدهای یافتن یک ستاره هاوکینگ بسیار زیاد خواهد بود. چنین کشفی اولین تأیید بر وجود سیاهچاله‌های اولیه خواهد بود و اگر وجود داشته باشند، ناگهان ممکن است پاسخ معمای ماده تاریک، یکی از گیج‌کننده‌ترین معماهای کیهان‌شناسی را به دست آوریم.پروفسور مت کاپلان از نویسندگان این مطالعه می‌گوید: دلایل خوبی وجود دارد که فکر کنیم ستارگان هاوکینگ در خوشه‌های کروی و کهکشان‌های کوتوله بسیار کم‌نور رایج هستند. این بدان معناست که ستارگان هاوکینگ می‌توانند ابزاری برای آزمایش وجود سیاهچاله‌های اولیه و نقش احتمالی آنها به عنوان ماده تاریک باشند.

استوارت مک رایب - انگلستان

دریچه